

DE IB-ER ALS DUIZENDPOOT

GROEPSOVERDRACHT

Op bijna iedere basisschool werkt een intern begeleider, kortweg 'IB-er'. De invulling van de rol als IB verschilt vaak per school. De intrede van Passend Onderwijs heeft ook effect gehad op de rol van de IB. In de praktijk zien we dat de IB-er veelal betrokken is bij de kwaliteit van het didactisch en pedagogisch handelen op school, het zorgbeleid en bij het zicht hebben op de ontwikkeling van de leerlingen.

Welke rol de IB-er ook heeft op een school, het is een belangrijke rol. De IB-er is een duizendpoot: van contact met ouders tot ondersteuning van collega's/het team. In deze reeks nemen de adviseurs van Edux je mee in werkzaamheden die passend zijn bij de IB. Zij delen hun tips en ervaringen over diverse onderwerpen. Dit keer neemt adviseur Inge van Zundert je mee in de 'groepsoverdracht'.

Het einde van het schooljaar komt in zicht. Dit is veelal een drukke periode waarin we terugblikken op het huidige schooljaar en vooruitkijken naar het nieuwe schooljaar. Om het nieuwe schooljaar goed te kunnen starten is een goede groepsoverdracht van groot belang. Maar wat is hierin jouw rol als intern begeleider/kwaliteitscoördinator? De huidige leerkracht en de toekomstige leerkracht hebben hierin natuurlijk een cruciale rol. Echter, ook de IB-er heeft een belangrijke taak. Voor de IB-er is het belangrijk om samen met het team de voorwaarden te scheppen voor de inhoud, de vorm en het moment van de overdracht.

Aandachtspunt 1. Inhoud: Stem af welke onderwerpen besproken moeten worden

De term groepsoverdracht zegt het al, de overdracht gaat over de groep. Maak hierin onderscheid tussen de groep als geheel, de didactische middenmoot en de leerlingen uit zorgniveau 2 en 3. De leerlingen uit zorgniveau 2 en 3 zul je wellicht op een ander moment, in een andere samenstelling, bespreken waarbij jij als IB-er, ouders en andere betrokkenen aansluit.

Bij de groepsoverdracht staat de didactische middenmoot van de groep dus centraal. Dit is de grootste gemene deler (= de middelste 60%) van je leerlingpopulatie op groepsniveau.

- Bespreek per vakgebied, werkhouding en sociale competenties welke einddoelen gesteld waren en of deze doelen behaald zijn.

- Bespreek wat er heeft gewerkt het afgelopen schooljaar? Hoe is het gelukt de doelen te behalen? Hoe leert deze groep het beste?
- Om de doelen te bereiken heeft de leerkracht afgestemd in aanpak, instructie en leertijd. Welke keuzes heeft hij/zij hierin gemaakt? Wat heeft de groep hierin nodig?
- Hoe heeft de leerkracht vorm gegeven aan de het aanbod voor de leerlingen die meer uitdaging of juist meer ondersteuning nodig hebben?
- Heb ook aandacht voor de samenwerking onderling; hoe lukt de samenwerking? Welke werkvormen zijn bekend bij de kinderen? Laat dit het uitgangspunt zijn van de nieuwe leerkracht.
- Hoe is de samenwerking met de ouders verlopen? Neem ook de ouders mee in een goede start van het nieuwe schooljaar, veel scholen houden kennismakingsgesprekken.

Benut de overdracht optimaal door ook samen tussendoelen voor de eerste periode van het nieuwe schooljaar te stellen. Wat hebben de leerlingen hoogstwaarschijnlijk nodig aan instructie, herhaling? Je kunt hiervoor de essentiële leerdoelen (zie QR-code of [deze link](#)) als leidraad gebruiken. Maak hierbij onderscheid tussen aanbod en beheersing. Als IB-er zul je dit monitoren en mogelijk bijstellen op basis van hoge verwachtingen.

Aandachtspunt 2. Vorm: Stem de vorm van de overdracht af

Doordat de organisatie van de scholen verschilt, zijn er ook verschillende vormen voor de groepsoverdracht mogelijk. De ene school houdt de groepsoverdracht één op één tussen de leerkrachten, een andere school pakt de groepsbespreking per bouw of unit op en koppelt dit aan de groepsoverdracht.

Bespreek wat het beste bij jullie organisatie past:

- Wie zijn er naast de huidige en nieuwe leerkracht aanwezig bij de overdracht?
- Wie is waar verantwoordelijk voor?
- Welke documenten mogen niet ontbreken en waar zijn deze te vinden?
- Hoe lang duurt de overdracht?
-
- Als IB-er zorg je voor eenduidigheid en overzicht, zodat de overdracht effectief en efficiënt verloopt. Waak ervoor dat de focus tijdens de overdracht ligt op het gesprek en niet op de documenten.

Aandachtspunt 3. Moment: Maak afspraken over het moment van overdracht

Plan je een moment aan het einde van het schooljaar, of starten je het schooljaar met de overdracht? Wellicht vindt je het fijn om de overdracht na de eerste week te plannen zodat de nieuwe leerkracht na een week een beter beeld heeft van de kinderen en de informatie beter kan plaatsen. Stem binnen de school af wat gewenst is en welke keuze jullie (eenduidig) maken.

Plan daarnaast een moment in, na een paar weken onderwijs, waarop leerkrachten elkaar feedback geven over wat waardevolle informatie uit de overdracht was.

Ondersteuningsbehoefte leerkracht in beeld

Als de nieuwe leerkracht zijn groep in beeld heeft, laat hem dan zijn ondersteuningsbehoefte formuleren. Kun jij als IB-er de leerkracht hierin ondersteunen of is hierin hulp van andere collega's of externen nodig? Organiseer deze ondersteuning op tijd, zodat zowel de groep als de leerkracht een fijne start heeft.

Meer weten?

Wil je vrijblijvend meer weten over de groepsoverdracht, of wil je ondersteuning bij de gesprekkencyclus op jouw school? Neem dan contact op met adviseur Inge van Zundert- Hommel en informeer of Edux jou of jouw team kan ondersteunen.

Inge van Zundert-Hommel

Adviseur

06 – 29 67 01 03

i.hommel@edux.nl